

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Avocatul Poporului cere anularea Dispoziției Șefului Inspectoratului Județean de Poliție Iași, prin care s-a dispus încetarea calității de detectiv particular unui petent – Acțiune în contencios administrativ

Avocatul Poporului a **intentat, în 28 aprilie 2017, o acțiune în contencios administrativ** prin care solicită anularea actului administrativ reprezentat de Dispoziția nr. 572 din data de 30 septembrie 2016, emisă de Șeful Inspectoratului de Poliție Județean Iași și repunerea părților în situația anterioară, prin recunoașterea calității de detectiv particular a petentului, începând cu data emiterii atestatului de detectiv particular, remiterea legitimației și a atestatului de detectiv particular.

Acțiunea Avocatului Poporului este urmarea unei petiții adresate, în 14 noiembrie 2016, de către un cetățean, prin care semnala faptul că Inspectoratul de Poliție Județean Iași nu respectă drepturile legale ale persoanelor, cu privire la dobândirea și exercitarea profesiei de detectiv particular. Petentul a susținut faptul că, în urma susținerii examenului de atestare a calității de detectiv particular, în 18 februarie 2008, i-a fost emis **Atestatul de detectiv particular**, în 20 martie 2008. Ulterior, în **22 august 2016**, în cadrul verificărilor periodice efectuate, lucrătorii de poliție au constatat că petentul a fost condamnat definitiv, în 20 noiembrie 2001, la pedeapsa închisorii de 5 luni, pentru săvârșirea infracțiunii de călcare de consemn. La data de 6 martie 2007, petentul a fost **reabilitat de drept**. Cu toate acestea, Inspectoratul de Poliție Județean Iași a considerat că petentul nu mai îndeplinește condițiile legale (deoarece a fost condamnat pentru o infracțiune săvârșită cu intenție) și a decis **încetarea calității de detectiv particular** a petentului, **începând cu data de 29.09.2016**.

Avocatul Poporului a apreciat că petiția sus-menționată este întemeiată și s-a adresat Inspectoratului de Poliție Județean Iași, care, printr-o adresă înaintată instituției, a opinat că, deși în cazul petentului a **intervenit reabilitarea de drept**, subzistă condiția necesară dobândirii și menținerii calității de detectiv particular, respectiv să nu fi fost

condamnat pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, întrucât **legiuitorul nu precizează expres că o persoană poate dobândi calitatea de detectiv particular chiar dacă a fost reabilitată, amnistiată sau grațiată**, așa cum în alte texte de lege este evidențiat acest lucru.

În urma examinării cadrului legal și al înscrisurilor prezentate, Avocatul Poporului a constatat că **Atestatul de detectiv particular a fost emis cu respectarea dispozițiilor legale**, petentul dobândind calitatea de detectiv particular ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege, dar și a examinării de către o comisie instituită la nivelul inspectoratului de poliție județean. Totodată, Avocatul Poporului consideră că, **în mod nelegal**, Inspectoratul de Poliție Județean Iași a dispus încetarea calității de detectiv particular a petentului, prin anularea atestatului, întrucât **nu există temeiuri care să justifice încetarea calității sus-menționate**. Din moment ce petentul a fost reabilitat de drept, în 6 martie 2007, acesta îndeplinea condițiile exercitării calității de detectiv particular. Reabilitarea este tocmai mijlocul legal prin care **încetează pentru viitor consecințele juridice ale unei condamnări**. Într-o exprimare mai largă, ce subliniază semnificația socială a instituției reabilitării, aceasta este modalitatea prin care foștii condamnați **se reintegrează**, pe plan juridic, în societate. Reabilitarea se acordă acelor persoane care dovedesc că s-au îndreptat, că au avut o conduită ireproșabilă după data condamnării definitive și că săvârșirea infracțiunii nu a fost decât un accident regretabil.

Este adevărat că reabilitarea nu șterge condamnarea. Aceasta rămâne o realitate judiciară ce nu poate fi desființată. **Reabilitarea petentului are însă ca efect încetarea, pentru viitor, a tuturor decăderilor, interdicțiilor sau incapacităților** ce rezultă din condamnarea sa. Condamnarea care a format obiectul reabilitării nu este radiată din fișa de antecedente penale, făcându-se totuși mențiune în această fișă că în privința condamnării a intervenit reabilitarea de drept. În context, în mod **nelegal și neîntemeiat** Inspectoratul de Poliție Județean Iași a apreciat **că reabilitarea nu este incidentă** în această speță.

Mai mult, Avocatul Poporului apreciază faptul că Inspectoratul de Poliție Județean Iași nu a ținut cont nici de principiul neretroactivității legii civile noi, deoarece nu l-a aplicat atunci când a decis anularea Atestatului de detectiv particular al petentului. Inspectoratul a procedat, **în mod nelegal, la aplicarea noilor dispoziții legale unei situații existente anterior** intrării în vigoare a O.U.G. nr. 41/2016 (data de 18.02.2008 - a promovării examenului pentru dobândirea calității de detectiv particular).

La data verificării **îndeplinirii condițiilor necesare participării la** examenul pentru dobândirea calității de detectiv particular, cât și la data susținerii acestui examen, petentul a depus toate înscrisurile **prevăzute de legea în vigoare** la acel moment, acestea fiind **verificate de lucrătorii de poliție specializați tot prin raportare la normele legale în vigoare, acordând inclusiv avizul favorabil** susținerii examenului pentru dobândirea calității de detectiv particular. Este contrar principiului neretroactivității legii civile ca un act normativ civil să fie aplicat unor situații juridice vechi, anterioare intrării lui în vigoare, și să producă efecte juridice opuse celor care s-au produs în cursul câtorva ani ca efect al aplicării corecte a legii în vigoare la data emiterii actului administrativ. Trecutul trebuie să scape aplicării legii civile noi, deoarece aceasta nu poate impune ca un fapt să aibă loc în conformitate cu dispozițiile ei, **decât după ce a intrat în vigoare**. De altfel, subiectul de drept care ar încerca să țină seama de o eventuală lege viitoare, prin anticiparea conținutului acesteia, ar nesocoti legea aplicabilă în prezent și s-ar expune sancțiunilor ei. Mai mult, **vocația legii noi de a infirma situațiile juridice anterioare ar crea nesiguranță în circuitul civil și ar insufla neîncredere în lege, întrucât ar dispărea orice putință de previzibilitate și de stabilitate. Pe cale de consecință, este nelegală anularea** Atestatului de detectiv particular (emis în 20 martie 2008), datorită **aplicării retroactive a prevederilor O.U.G. nr. 41/2016**.

Celelalte motive de drept și de fapt care stau la baza acțiunii formulate de către Avocatul Poporului, pot fi consultate pe site-ul instituției, la **secțiunea Contencios Administrativ**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt
AVOCATUL POPORULUI

10 mai 2017